

CYFANSODDIAD CYNGOR CAERDYDD

Mae'r Cyfansoddiad yn sefydlu sut mae'r Cyngor yn gweithredu, sut y gwneir penderfyniadau a'r gweithdrefnau a ddilynir Mae rhai o'r prosesau hyn yn ofynnol o dan y gyfraith, ac mae rhai eraill yn fater i'r Cyngor eu dewis. Daeth y Cyfansoddiad i rym ar 30 Mai 2002 a chaiff ei adolygu o bryd i'w gilydd a'i ddiwygio gan y Cyngor yn ôl yr angen. Mae'n bosibl y bydd ychydig o oedi o ran diweddarau fersiwn y wefan, ond gall staff Gwasanaethau Cyfreithiol eich cyngori ai'r fersiwn ddiweddaraf yw unrhyw ran benodol o'r fersiwn a gyhoeddir ar ein gwefan.

Mae'r Cyfansoddiad yn cynnwys y rhannau canlynol:

Rhan 1 – Crynodeb ac Esboniad (*Tudalennau 1 - 4*)

Rhan 2 – Erthyglau'r Cyfansoddiad

- 1 **Erthygl 1 - Y Cyfansoddiad** (*Tudalennau 5 - 6*)
- 2 **Erthygl 2 - Aelodau'r Cyngor** (*Tudalennau 7 - 10*)
- 3 **Erthygl 3 – Dinasyddion a'r Cyngor** (*Tudalennau 11 - 12*)
- 4 **Erthygl 4 - Y Cyngor** (*Tudalennau 13 - 16*)
- 5 **Erthygl 5 – Cadeirio'r Cyngor** (*Tudalennau 17 - 18*)
- 6 **Erthygl 6 - Pwyllgorau Craffu** (*Tudalennau 19 - 22*)
- 7 **Erthygl 7 – Y Cabinet (Gweithredol)** (*Tudalennau 23 - 28*)
- 8 **Erthygl 8 – Pwyllgorau Rheoleiddiol a Rhai Eraill** (*Tudalennau 29 - 30*)
- 9 **Erthygl 9 - Y Pwyllgor Safonau a Moeseg** (*Tudalennau 31 - 34*)
- 10 **Erthygl 10 – Trefniadau ar y cyd** (*Tudalennau 35 - 36*)
- 11 **Erthygl 11 – Cyflogeion y Cyngor** (*Tudalennau 37 - 42*)

- 12 **Erthygl 12 – Gwneud Penderfyniadau** (*Tudalennau 43 - 44*)
- 13 **Erthygl 13 – Cyllid, Contractau a Materion Cyfreithiol** (*Tudalennau 45 - 46*)
- 14 **Erthygl 14 – Adolygu a Diwygio'r Cyfansoddiad** (*Tudalennau 47 - 48*)
- 15 **Erthygl 15 – Gwahardd, Dehongli a Chyhoeddi** (*Tudalennau 49 - 56*)

Rhan 3 – Cyfrifoldeb dros Swyddogaethau

- 16 **Adran 1A – Cyfarfod y Cyngor** (*Tudalennau 57 - 58*)
- 17 **Adran 1B – Swyddogaethau Anweithredol** (*Tudalennau 59 - 60*)
- 18 **Atodiad 1 - Cyfrifoldeb dros Swyddogaethau Anweithredol y Cyngor**
(*Tudalennau 61 - 66*)
- 19 **Atodiad 2 - Cylch Gorchwyl ar gyfer Pwyllgorau** (*Tudalennau 67 - 90*)
- 20 **Adran 2 – Swyddogaethau'r Cabinet** (*Tudalennau 91 - 94*)
- 21 **Adran 3 - Swyddogaethau Dewis Lleol** (*Tudalennau 95 - 104*)
- 22 **Adran 4A – Dirprwyaethau i Swyddogion - Cyflwyniad** (*Tudalennau 105 - 110*)
- 23 **Adran 4B – Dirprwyaethau Cyffredinol i'r Prif Weithredwr, Cyfarwyddwyr Corfforaethol a Chyfarwyddwyr** (*Tudalennau 111 - 114*)
- 24 **Adran 4C – Dirprwyaethau Cyffredinol i Gyfarwyddwyr Cynorthwyol, Prif Swyddogion a Phenaethiaid Gwasanaethau** (*Tudalennau 115 - 118*)
- 25 **Adran 4D – Dirprwyaethau Cyffredinol i Swyddogion Gweithredoedd**
(*Tudalennau 119 - 120*)
- 26 **Adran 4E – Dirprwyaethau Penodol i Swyddogion Statudol** (*Tudalennau 121 - 130*)
- 27 **Adran 4F – Dirprwyaethau i Swyddogion Penodol** (*Tudalennau 131 - 138*)
- 28 **Adran 5 – Dirprwyaethau i Gyd-bwyllgorau** (*Tudalennau 139 - 140*)

Rhan 4 – Rheolau Gweithdrefnau

- 29 **Rheolau Gweithdrefn Cyfarfodydd Cyngor** (*Tudalennau 141 - 168*)
- 30 **Rheolau Gweithdrefn Cyfarfodydd Cyllideb** (*Tudalennau 169 - 172*)
- 31 **Rheolau Gweithdrefn Cyfarfodydd Pwyllgor** (*Tudalennau 173 - 182*)
- 32 **Rheolau Gweithdrefn Mynediad at Wybodaeth** (*Tudalennau 183 - 198*)

- 33 **Rheolau Gweithdrefn Fframwaith Cyllideb a Pholisïau** (*Tudalennau 199 - 204*)
- 34 **Rheolau Gweithdrefnau Cabinet** (*Tudalennau 205 - 210*)
- 35 **Rheolau Gweithdrefn Craffu** (*Tudalennau 211 - 220*)
- 36 **Rheolau Gweithdrefnau Ariannol** (*Tudalennau 221 - 288*)
- 37 **Gorchmynion Sefydlog Cytundebol a Chaffael** (*Tudalennau 289 - 326*)
- 38 **Rheolau Gweithdrefn Pwyllgor Cynllunio** (*Tudalennau 327 - 336*)
- 39 **Rheolau Gweithdrefn ar gyfer Caffael neu Waredu Tir** (*Tudalennau 337 - 346*)
- 40 **Rheolau Gweithdrefnau Cyflogaeth** (*Tudalennau 347 - 352*)
- 41 **Rheolau Gweithdrefn Absenoldeb Teuluol** (*Tudalennau 353 - 356*)
- 42 **Cyfarfodydd Aml-Leoliad** (*Tudalennau 357 - 358*)
- 43 **Rheol Gweithdrefn Penodi Dirprwy Aelodau** (*Tudalennau 359 - 360*)

Rhan 5 – Codau a Phrotocolau

- 44 **Cod Llywodraethu Corfforaethol** (*Tudalennau 361 - 372*)
- 45 **Cod Ymddygiad i Aelodau** (*Tudalennau 373 - 386*)
- 46 **Atodiad 1 - Cod Egwyddorion Cyfryngau Cymdeithasol yr Aelodau** (*Tudalennau 387 - 390*)
- 47 **Atodiad 2 - Protocol ar Gyfer Defnyddio offer tg Cyfarfodydd Hybrid y Cyngor ar Gyfarfodydd Grwpiau Gwleidyddol** (*Tudalennau 391 - 394*)
- 48 **Cod Ymddygiad Cyflogeion** (*Tudalennau 395 - 398*)
- 49 **Protocol ar Gysylltiadau Aelodau/Swyddogion** (*Tudalennau 399 - 404*)
- 50 **Addewid Caerdydd** (*Tudalennau 405 - 406*)
- 51 **Protocol ar Hawliau Aelodau i Wybodaeth a Dogfennau** (*Tudalennau 407 - 412*)
- 52 **Atodiad - Crynodeb o Ddarpariaethau Statudol ar Fynediad at Ddogfennau** (*Tudalennau 413 - 414*)
- 53 **Protocol ar gyfer Grwpiau Pob Plaid y Cyngor** (*Tudalennau 415 - 416*)
- 54 **Protocol ar gyfer Gweddarlledu Cyfarfodydd Cyngor a Phwyllgorau Eraill** (*Tudalennau 417 - 420*)

- 55 **Protocol ar Rôl Aelodau Etholedig wrth didogelu plant ac Oedolion sy'n agored i niwed** (*Tudalennau 421 - 430*)
- 56 **Protocol ar Rôl Aelodau Etholedig o ran Rhianta Corfforaethol** (*Tudalennau 431 - 434*)
- 57 **Cod Cynllunio Arfer Da Aelodau** (*Tudalennau 435 - 448*)
- 58 **Atodiad 1 - Ffurflen Datblygiad Buddiannau** (*Tudalennau 449 - 450*)
- 59 **Atodiad 2 – Siart Llif Buddiannau y gellir eu datgelu** (*Tudalennau 451 - 452*)
- 60 **Atodiad - Cod Ymarfer Ymweliadau Safle** (*Tudalennau 453 - 454*)
- 61 **Siarter rhwng Cyngor Caerdydd a Chynghorau Cymuned yng Nghaerdydd** (*Tudalennau 455 - 472*)
- Rhan 6 – Atodlen Talu Aelodau** (*Tudalennau 473 - 482*)
- Rhan 7 – Strwythur Rheoli** (*Tudalennau 483 - 484*)